

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-184/01
Бања Лука, 25.1.2002. године**

У И М Е Н А Р О Д А

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајагић Здравка, као предсједника вијећа, Лукић Драгослава, Бајић Петра, Нинић Јанка и Мрша Смиљане, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Ј. Д. сина М., Б., кога заступа пуномоћник Б. И., адвокат, 76300 Б., против тужене Републике Српске – Републичке управе царина Б.Л., коју заступа Републичко јавно правобранилаштво Б. Л., а правобраниоца заступа његов замјеник Р. М., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Б. број Гж-795/2000 од 18.4.2001. године, на сједници одржаној 25.1.2002. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. број П-1143/99 од 24.7.2000. године поништена су рјешења директора Републичке управе царина Б. Л. 01-бр.1730-8/99 од 12.11.1999. године и 01-бр.1730-4/99 од 2.11.1999. године (став 1. изреке); тужена Република Српска – Републичка управа царина Б. Л. обавезана је да тужиоцу Ј. Д. сину М. исплати накнаду плате за 16.11.1999. године и накнади парничне трошкове у износу од 195 КМ, све у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под пријетњом принудног извршења (став 2.); тужилац је одбијен с преосталим дијелом тужбеног захтјева који се односи на враћање на посао, исплату осталих накнада и трошкова поступка преко досуђеног износа (став 3.).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. број Гж-795/2000 од 18.4.2001. године жалбе парничних странака су одбијене и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац је против другостепене пресуде изјавио ревизију због погрешне примјене материјалног права. Предложио је да се пресуда преиначи у одбијајућем дијелу тако да његов тужбени захтјев буде усвојен у цјелини или да се обје нижестепене пресуде у одбијајућем дијелу укину и предмет врати у том дијелу првостепеном суду на поновно одлучивање.

Одговор на ревизију није поднесен.

Републички јавни тужилац се није изјаснио о поднесеној ревизији у смислу члана 390. став 3. Закона о парничном поступку (“Службени лист СФРЈ” број: 4/77 до 35/91 и “Службени гласник Републике Српске” број 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП).

Ревизија није основана.

Предмет спора је тужбени захтјев тужиоца да се пониште првостепено и другостепено рјешење директора Републичке управе царина Б. Л. на основу којих му је код тужене престао радни однос, те да се тужена обавезе да га врати на посао, на радно мјесто цариника-сарадника у Царинску испоставу П. М. Царинарнице Б. и да му исплати за сваки мјесец накнаду плате за ово радно мјесто, као и припадајуће накнаде за топли оброк, зимницу, превоз, огрев, синдикалну и другу помоћ, награде и сл., као да је и радио, и то почев од 15.11.1999. године као дана престанка радног односа, до дана повратка на посао, уз досуђење парничних трошкова.

Према чињеничним утврђењима првостепеног суда, тужилац је рјешењем тужене 01број3225/99 од 20.8.1999. године засновао код тужене радни однос на одређено вријеме у трајању од 16.8. до 16.11.1999. године за рад на пословима цариника-сарадника, због повећаног обима послова на том радном мјесту. Тужиоцу је првостепеним рјешењем директора тужене 01-број.1730-4/59 од 2.11.1999. године изречена дисциплинска мјера престанка радног односа, ради тога што дана 8.4.1999. године радећи у времену од 7 до 19 часова у Царинском реферату на граничном прелазу Б. око 15,30 часова није извршио дужне радње стављања под царински надзор, односно преглед и евидентирања улаза теретног моторног возила марке “мерцедес”, регистарске ознаке 094-J-609/094-J-610, које је превозило робу у вриједности од 80.532,73 КМ, након чега је предметно возило са робом нестало, услјед чега је проузрокован настанак штете по буџет Републике Српске, због неплаћених дажбина, чиме је учинио тежу повреду радне обавезе и дружности из члана 8. став 1. тачка 1. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности радника органа царинске службе – неизвршавање, неблаговремено, неуредно или несавјесно извршавање послова и задатака. Другостепеним рјешењем истог органа 01-број1730-8/99 од 12.11.1999. године одбијен је тужиочев приговор и потврђено првостепено рјешење. Рјешењем директора тужене о престанку радног односа без сагласности радника 01-број1730-10/99 од 30.11.1999. године, тужиоцу је због изречене дисциплинске мјере престао радни однос код тужене дана 15.11.1999. године.

Налазећи да су почињене повреде правила дисциплинског поступка, ближе наведене у пресуди број П-1143/99 од 24.7.2000. године, првостепени суд је поништио рјешења директора Републичке управе царина Бања Лука од 2.11.1999. године и 12.11.1999. године, о чему је дао одговарајуће разлоге. Захтјев за враћање тужиоца на послове које је раније обављао, суд је одбио позивајући се на одредбу члана 53. под “б” тачка 12. (погрешно: тачка 4.) Закона о радним односима који је био на снази у вријеме доношења оспорених рјешења директора тужене (“Службени гласник Републике Српске” број 25/93, 4/94, 14/94, 15/96, 21/96, 3/97 и 10/98, у даљем тексту: ЗРО). Тужилац је наике засновано радни однос код тужене на одређено вријеме. Такав радни однос престаје истеком рока одређеног рјешењем о заснивању радног односа на одређено вријеме. Њему је према томе радни однос код тужене престао 16.11.1999. године “и без доношења посебног рјешења којим се то констатује”. Због тога је, по становишту првостепеног суда неоснован његов захтјев за враћање у радни однос. Доследно оваквом ставу, тужиоцу је досуђена накнада плате само за један дан (16.11.1999. године). Са преосталим дијелом тужбеног захтјева (тј. захтјевом за накнаду плате преко досуђеног износа, као и са осталим накнадама које је тражио), тужилац је одбијен из истих разлога.

Чињенична утврђења и правне ставове првостепеног суда прихватио је и другостепени суд. Овај суд је нашао да је побијана пресуда правилна и заснована на закону.

Тачно је да је у погледу права, обавеза и одговорности радника, радни однос заснован на одређено вријеме изједначен са радним односом заснованим на неодређено вријеме (члан 4. став 1. ЗРО). То међутим не значи да радни однос на одређено вријеме нема извјесне специфичности због своје правне природе, које нису карактеристичне за радни однос на неодређено вријеме. Тако је на примјер поменутом одредбом члана 53. под “б” тачка 12. ЗРО прописано да радни однос престаје истеком рока одређеног рјешењем о заснивању радног односа на одређено вријеме (из садржаја и смисла поменутог правила произилази да се оно односи само на радни однос на одређено, а не и на неодређено вријеме). Ради се о престанку радног односа по самом закону, тј. без сагласности радника, па је правилан став првостепеног суда да би тужиоцу, под редовним околностима престао радни однос 16.11.1999. године и без доношења посебног рјешења о томе, које би било само декларативног карактера.

Тужиоцу је због доношења рјешења о тежој повреди радне обавезе и дужности престао радни однос 15.11.1999. године, што је неспорно међу странкама. Да против њега није вођен дисциплински поступак, односно да му није изречена дисциплинска мјера, радни однос би му престао само дан касније, 16.11.1999. године, у складу са напријед наведеном одредбом ЗРО, пошто је закључно с тим даном засновао код тужене радни однос на одређено вријеме. Не постоји правни основ (закон, други пропис) по коме би се радни однос тужиоца код тужене могао наставити послје 16.11.1999. године. Ради тога ни по осјени овог суда није основан ревизиони захтјев да се тужилац врати у радни однос, макар само још један дан, како је навео у ревизији, и да му се досуди накнада плате послје 16.11.1999. године, као и остале накнаде које је захтјевао, од

15.11.1999. године “па до дана повратка на посао”. Он није, према стању у списима, ни доказао да му припада право на накнаду за топли оброк, зимницу, превоз, огрев, синдикалну и другу помоћ, накнаду за награде и сл. “које припадају осталим запосленим” за само један дан рада (16.11.1999. године). Зато је његов тужбени захтјев правилно одбијен као неоснован преко досуђујућег дијела.

Остали ревизиони наводи без утицаја су на правилно пресуђење у овом спору.

Побијана пресуда према томе нема недостатака на које се указује у ревизији, односно на које пази овај суд по службеној дужности. Због тога је ревизија тужиоца одбијена као неоснована (члан 393. ЗПП).

**Предсједник вијећа
Бајагић Здравко**

**За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Братић Душанка**